

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA.

Redakcja i Administracja:
Rynek Kościuszki № 9, telefon № 10-06.
Telefony Redakcji: | dzienny—10-06.
| nocny — 4-04.

Konto w P. K. O. 66999.
Filje: w Łomży, Wołkowysku,
Grodnie i Suwałkach.

Redaktor Naczelny przyjmuje od godz. 14-15;
telefon № 10-06 dodatkowy.
Administracja czynna od godziny 9-15 od 17-20.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Wychowanie gospodarcze

W czasach dzisiejszych, kiedy życie gospodarcze jest fundamentem całego życia społecznego a w dużej mierze i politycznego, kiedy o kształtowaniu się tego życia gospodarczego decyduje nie tylko przemysłowiec, rolnik, kupiec, ale dosłownie każdy czynnik wchodzący w skład państwa, a więc adwokat, lekarz, urzędnik, minister, ustawodawca itd. itd., kwestja wychowania gospodarczego społeczeństwa jest niezmiernie aktualna.

Dlatego z prawdziwą przyjemnością i zainteresowaniem czytamy w ostatnim numerze „Polski Gospodarczej” ciekawe uwagi, jakie na ten temat snuje w obszernym i głębokim artykule, znany ekonomista, dr. Roger Battaglia.

Autor rozumie w sposób mniej więcej następujący:

Jak żelazne prawa ekonomji płyną z pewnych elementów uczuciowych w psychice ludzkiej, tak znowu odpowiednio nastawienie uczuć „gospodarczych” i opierające się na nich woli wykonawczej odgrywa w życiu gospodarczym rolę, decydującą o prężności i aktywności gospodarczej. I oto jednym z głównych celów wychowania gospodarczego jest rozwinięcie „uczuć” gospodarczych i doprowadzenie twórczej oraz obronnej woli w zakresie gospodarczym do możliwie wysokiego napięcia.

Takie wychowanie uczuć i woli nie da się jednak osiągnąć bez wyposażenia intelektu w podstawowe idee oraz w potrzebne szkieletowe wiadomości. Przeto wychowanie ekonomiczne musi zaczynać się od przyswojenia społeczeństwu pewnego określonego światopoglądu społeczno-gospodarczego oraz od wyposażenia go w wiadomości podstawowe z zakresu ekonomiki dogmatycznej i polityki gospodarczej, tudzież z zakresu faktycznych warunków gospodarczego bytu i rozwoju własnego społeczeństwa, a więc z zakresu ekonomiki opisowej.

Jasnym jest oczywiście dla wszystkich, że tem większa jest potrzeba systematycznego wychowania społeczeństwa pod względem gospodarczym, im trudniejsze są jego ekonomiczne warunki bytu, oraz im mniejsze jest jego samoczynne przygotowanie zarówno do walki z temi warunkami, jak względem życia gospodarczego o wyższym napięciu w nowoczesnych stosunkach. Nad niedostatecznym przygotowaniem naszego społeczeństwa niema co się rozwodzić. Obok wielu zalet gospodarczych mamy także wiele i wielkich wad, które są nam samym i obcym dobrze znane. Wady te wpływają nie-raz na ujemne ustosunkowanie się

Gdańsk zabrania nauczania po polsku

Gdańsk, 13.4 (Tel. wł.). W tych dniach zawiadomił wójt gminy Wielkie Trąbki nauczyciela Macierzy Szkolnej, zamieszkałego w Elganowie, Sankowskiego, że senat gdański zabronił mu pod groźbą kary udzielania w dalszym ciągu nauki w języku polskim w Wielkich Trąbkach i Postolowie.

Również otrzymał właściciel lokalu, w którym p. Sankowski naukę prowadził, zakaz udzielania swego lokalu na tę naukę.

Chodzi tu o kursy, które Macierz Polska urządziła dla osób starszych, a na które uczęszczało w Elganowie 75 osób, w Wielkich Trąbkach 28 i Postolowie 22 osoby.

Zgłoszenia na te kursy, które odbywały się w danych miejscowościach po dwa razy w tygodniu, były najzupełniej dowolne. Kursy były bezpłat-

ne, a nauczyciel dostarczał uczestnikom ich wszelkiej pomocy naukowej bezpłatnie.

Senat zakaz swój motywuje tem, że kursy mają charakter rzekomo szkoły prywatnej (?), do prowadzenia której p. Sankowski niema zezwolenia.

Stanowisko to jest nieuzasadnione, gdyż kursom tym nie można przypisać żadną miarą charakteru szkoły. Motywów zamknięcia należy szukać w chęci uniemożliwienia działalności kulturalnej po wsiach Macierzy Szkolnej.

Macierz Szkolna skierowała w sprawie tej zażalenie do kompetentnych władz polskich, celem podjęcia w senacie odpowiednich kroków, ażeby zakaz ten został natychmiast cofnięty.

Kto zamordował bankiera?

Rozplekatowane ogłoszenie komendanta P.P. na m. st. Warszawy o nagrodzie 5000 zł. dla tego, kto przyczyni się do wykrycia i aresztowania sprawcy napadu i mordu właściciela kantoru bankierskiego, b. p. i. Centnerszvera — wywołało istną powódź doniesień, listów, telefonów i anonimów, kierowanych do urzędu śledczego, których autorzy, na wszelki możliwy i niemożliwy sposób, siłą się by pomóc władzom śledczym w odszukaniu mordercy.

Doniesienia te komplikują tylko i utrudniają pracę urzędowi śledczemu, który nie ustaje w energicznej i moźnej pracy nad wykryciem sprawcy, czy sprawców napadu.

Wiadomość o tem, jakoby jakaś kobieta wręczyła posterunkowemu na Pl. Teatralnym róg ul. Danilowiczskiej anonim, podający nazwiska i adresy rzekomych sprawców mordu — okazała się nieprawdziwa. Urząd śledczy takiego anonimu nie otrzymał.

zaganiczy do naszych stosunków gospodarczych.

Zastanawia się autor dalej nad tem, w jakim światopoglądzie ekonomicznym należy wychowywać polskie społeczeństwo. Za niestosowny uważa światopogląd czyste liberalny, opierający się na założeniu, że podstawą działalności gospodarczej jest i może być tylko dążność do zysku, indywidualnego. Nie odpowiada mu też drugi skrajny pogląd solidaryzmu kolektywistycznego, który dąży do usunięcia chęci indywidualnego zysku. Jako pobudki działań gospodarczych a natomiast zmierza do tego, by wszelkie czynności gospodarcze były podejmowane z pobudek solidaryzmu w interesie dobra ogólnego. Zdaniem autora jednak dla warunków polskich ani jeden pogląd ani drugi nie jest odpowiednią receptą. Odpowiednią jest wedle niego droga pośrednia, która nosi nazwę „solidaryzmu kapitalistycznego”, uznającego i wprowadzając indywidualną działalność

Z dotychczasowych wyników śledztwa ustalić można z 99 procentową pewnością, iż mordu dokonali kryminaliści warszawscy.

Według krążących wersji nie są to wspólnicy, ani przyjaciele odsiadującego obecnie w więzieniu karę 8-letniego więzienia bandyty za napad, dokonany w r. 1928 na Nalewkach na Centnerszvera, lecz członkowie osławionej bandy znanego Stefana Nadera. Wersje te, naturalnie, są skrupulatnie badane przez władze.

Czy najbliższe dni przyniosą nam rozwiązanie zagadki mordu przy ul. Krakowskie Przedmieście — przyszłość dokáže.

Poszukuje się od zaraz 2-3 pokój z kuchnią, może być na przedmieściach miasta (Baranowicka Szosa ul. Wiejska, Płaski, Zwierzyniec), względnie w samym mieście. Łaskawe zgłoszenia: B. Herman, st. wachm. ul. Lipowa 54, lub w Administracji „Głosu Obywatela”, Rynek Kościuszki 9.

jednostki i branie na wzgląd celów indywidualnych, ale jednak pod kątem widzenia interesów ogólnych.

Zakończenie artykułu poświęca autor omówieniu metod, wedle których należy prowadzić wychowanie ekonomiczne społeczeństwa. Główną sferą działania musi z czasem stać się szkoła. Podręczniki dla wszystkich stopni nauki winny być tak przerebowane, by sposobem dostępnym dla dzieci i młodzieży podawały odpowiedni zasób wiadomości o zasadach ekonomiki i polityki gospodarczej oraz o warunkach bytu i rozwoju gospodarczego społeczeństwa. Zanim jednak akcja systematyczna zapoczątkowana zostanie jako środek pomocniczy, nawet po zreformowaniu szkolnictwa, — a to kursy dokształcające dla szerokiej warstwy społeczeństwa.

Ofensywa niemiecka.

Parlament niemiecki uchwalił w ub. sobotę bojowy program agrarny Schielego, uchwalił wyskoki do na produkty polne i hodowlane. Stało się w chwili, gdy ma być ratyfikowana umowa handlowa polsko-niemiecka, w chwili, gdy Polska realizując swój pokojowy program uczyniła cały szereg ustępstw, gdy Rząd Polski uczynił, co tylko mógł, by wykazać swe tendencje utrwalenia sąsiedzkich stosunków i usunięcia dotychczasowej wojny rzeszy.

Równocześnie Sejm Rzeszy uchwalił na „Sofortprogramm”, na cele rujnowania polskości na Warmji i Mazurach 3 miliardy złotych.

Równoległe z tymi pamięciami administracja niemiecka utrudnia Polakom - gospodarzom na pograniczu polsko-niemieckim, na tej odwiecznej polskiej ziemi — zatrudnianie robotników — Polaków. Jak stwierdza „Głos Pogranicza” (Dodatek do Gazety Olsztyńskiej) w Nr 14 „można by przytoczyć wiele przykładów tych stosunków n.p. z Dąbrówki, Szarcza, Stolunia, Podmokli, Kramska i t.d. Np. jeden z gospodarzy mając ponad 200 morgów od lat naprzemiennie stara się a robotnika. Jest sam — czy może gospodarstwo obrócić? U innego znów większego gospodarza żona chora, brak pomocy w gospodarstwie, gospodarz sam doi krowy i sam wszystko musi wykonywać. Kвітacza kiedyś gospodarka pewol zamienia się w ruinę. Urząd Pracy nie daje zezwolenia na zatrudnienie jakiejś sily z Polski, a nie przydziela też żadnej odpowiedniej robotnicy czy robotnika z Niemiec.

Czyż można się dziwić w takich warunkach, że pola leżą odłogiem, nieuprawione, skoro niema rąk, które by je obrabily.

Równocześnie nie pozwala się pracować dwumilionowej rzeszy Polaków w Niemczech uczyć swoich dzieci paclerza w polskim języku, nie daje się dziecku polskiemu — szkoły polskiej, terroryzuje się robotnika polskiego, gdy dąży do zachowania swej polskosci.

Czy polskie społeczeństwo w walnej i niepodległej Polsce zdaje sobie sprawę co to jest kwestja polsko-niemiecka? Czy całe społeczeństwo rozumie, co to jest walka o duszę dziecka polskiego w Niemczech, co to jest walka o zachowanie polskosci na Warmji, Mazurach i części Górno-gólska do Niemiec dziś należącego?

A jeśli tak, to całe społeczeństwo winno skupić się w Związku Obrony Kresów Zachodnich. Całe społeczeństwo musi wziąć udział w akcji Związku Obrony Kresów Zachodnich, mającej na celu utrzymanie kontaktu Macierzy z rodakami w Niemczech, mającej na celu opiekę kulturalną i moralną nad duszą polską na Ziemiach zabranych, mającej wreszcie na celu uświadomienie szerokich rzesz o ważności zagadnienia polsko-niemieckiego.

Celestyn Galasiewicz
Prezes Obwođu Północnego Z.O.K.Z.
w Białymstoku.

Rozwój przemysłu i sztucznych nawozów

W PLSCE

Jako echo uruchomienia wielkiej Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Mościcach...

Jak w świetle prawdy i danych faktycznych...

Oto ogólna produkcja syntetycznych związków azotowych...

Na rynku krajowym w roku ubiegłym nadeł przeważały w dziedzinie nawozów azotowych...

Table with 2 columns: 1928 and 1929, and 3 rows: azotniak, nitrofos, azotan amonu.

Z powyższego zestawienia wynika, że w roku 1929 wzrosła nie tylko produkcja chorożowska...

Wagóle stwierdzić trzeba, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Zmniejszenie się ruchu na kolejach

Konieczność oszczędnej gospodarki

W związku z ciężką sytuacją gospodarczą Państwowe Koleje...

Dla gospodarki kolejowej wynika stąd konieczność zastosowania...

Jak wiadomo koleje polskie już w roku ubiegłym nie mogły...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Kronika miejska

Waię zebranie członków Resursy Obywatelskiej.

W sobotę, w godzinach wieczornych, w lokalu własnym...

Za zebranie zagaił w zastępstwie chorego prezesa...

Do komisji rewizyjnej p.p.: Kulesza, Strzałkowski, Precel...

Po dyskusji, jaka się wywiązała, przystąpiono do wyboru...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

PRENUMERUJ CIE "GŁOS OBYWATELA"

Kronika Wojewódzka

Towarzystwo śpiewacze.

W pierwszych dniach marca b.r. zorganizowano...

Koło ukonstytuowało Zarząd w skład którego weszli...

Nowopowstałe Towarzystwo, chcąc swoją pracą...

Jako siedzibę, dzięki uczynności władz Stowarzyszenia...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

ODPOWIEDŹ OD REDAKCJI.

Zarząd Związku Strzeleckiego w Jedwabnem.

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

Wobec stwierdzeń, że rok ubiegły w Polsce zaznaczył się znaczącym postępem...

